

Rusko v roku 2022 vytvorí vlastný historický a svetový rekord v čistom exporte

- CZ24 News | 10. prosince 2022

RUSKO: Sankcie, ktoré mali podľa konšpirátorov položiť ruskú ekonomiku na lopatky, nefungujú podľa túžob tých, čo ich zaviedli. Aj keď Rusov bolia, omnoho väčšiu bolesť spôsobujú sankcie Západu, no predovšetkým EÚ, ktorá sa kvôli diletantizmu ekonomických analfabetov v jej riadiacich štruktúrach nezvratne rúti do hospodárskej katastrofy

Paradoxne, sankcie proti RF fungujú úplne inakšie, ako naplánovali konšpirátori. Ruská ekonomika síce zaznamenala pokles HDP, ale ruský export v hodnotovom vyjadrení rastie. Za prvé tri štvrtroky tohto roku, teda za prvých 9 mesiacov roka 2022, zaznamenal ruský export výrazný rast. Kým v období január – september 2021 dosiahol vývoz z Ruskej federácie podľa odhadov Federálnej colnej služby Ruskej federácie (ďalej len FCS RF) 343,8 miliardy USD, v rovnakom období roka 2022 sa z Ruska vyviezol tovar v odhadovanej hodnote 431 miliárd USD. Export za 9 mesiacov roka 2022 teda v hodnotovom vyjadrení vzrástol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka približne o jednu štvrtinu. Ruslan Davydov, prvý zástupca vedúceho FCS RF, komentoval tento vývoj nasledovne: „Čo sa týka exportu, hodnotové objemy u nás rastú z celkom pochopiteľných dôvodov (rast ceny energonosičov). Pri poklese fyzických (hmotnostných) objemov sa u nás zvýšili hodnotové objemy [exportu](#).“

Starosti však Rusom spôsobuje výrazný pokles dovozu v dôsledku sankcií. Import do RF za január až september 2022 sa podľa Ruslana Davydova odhaduje na 180 miliárd USD, kým v rovnakom období roka 2021 dosiahol dovoz 213,5 miliardy USD. Podľa FCS RF sa teda tohtoročný import v porovnaní

s analogickým obdobím roka 2021 z hľadiska hodnoty dramaticky znížil.

Rast exportu a súčasný pokles importu vytvára kurióznu situáciu v ruskej ekonomike.

Celkový obchodný obrat RF za 9 mesiacov tohto roka predstavoval 611 miliárd USD. Pritom vývoz dosiahol hodnotu 431 miliárd USD, dovoz 180 miliárd USD. Dôsledkom toho je rekordná kladná obchodná bilancia – 251 miliárd USD. Je to takmer dvojnásobný nárast oproti roku 2021, v ktorom bol v rovnakom období prvých 9 mesiacov prebytok zahraničného obchodu 130,3 miliardy USD.

A keďže do konca roka sa kladné saldo obchodnej bilancie s najväčšou pravdepodobnosťou ešte zvýši, „Rusko vytvorí vlastný historický i svetový rekord v čistom exporte... z [krajiny](#).“

Sankcie paradoxne nepostihli ruskú ekonomiku tak, ako to zamýšľali iniciátori nezmyselných sankcií, ktoré sú z politického hľadiska absolútne neúčinné. Nezasiahli drastickým spôsobom fungovanie ruskej ekonomiky, ba dokonca pomohli Rusku k hodnotovému zvýšeniu exportu. Zákazy vývozu tovarov do Ruska, ktoré mali za následok prepád ruského importu, majú v podstate svoje negatíva, ale aj pozitíva. Umožnili ruským podnikateľom lepšie sa presadiť na domácom trhu a mnohé ruské podniky to aj patrične využili. Napríklad na trhu nákladných automobilov profituje zo straty zahraničnej konkurencie na ruskom trhu domáca automobilka [KAMAZ](#). Ako oznámila tlačová služba automobilky, za desať mesiacov roku 2022 „z montážnej linky podniku zišlo 36 040 vozidiel, čo je o 1,5 % viac ako výsledok za analogické obdobie minulého roka.“

Podobne aj v sektore poľnohospodárskej techniky nastali pre ruských výrobcov zlaté časy. Ako uvádza združenie [Rosspecmaš](#), tohtoročný predaj domácich poľnohospodárskych strojov v Rusku v januári až septembri sa zvýšil o 19 % a dosiahol hodnotu 168 miliárd rubľov. Pritom objem výroby „dosiahol 174 miliárd rubľov, čo je o 6 % viac ako v analogickom období roka 2021.“

Takto by sme mohli pokračovať aj ďalej, ale toto nie je nosnou témou predloženého článku. Je nesporné, že zníženie importu prinieslo Rusku isté pozitíva, lenže rovnako prináša aj nezanedbateľné negatíva. Žiadna ekonomika sa dlhodobo nezaobíde bez importu. Neexistuje štát na svete, ktorý by všetko dokázal vyrobiť v špičkovej svetovej kvalite. Ani Čína, ktorá je už roky najvýkonnejšou ekonomikou sveta z hľadiska HDP v parite kúpnej sily, sa nezaobíde bez dovozu. Dlhodobá aktívna obchodná bilancia a príliš podhodnotený import prinášajú isté riziká pre rozvoj ekonomiky. Predovšetkým v prípade Ruska v súčasnej geopolitickej situácii to platí vo zvýšenej miere. Totiž peniaze „navyše“, teda prebytok obchodnej bilancie ostane vo forme zápisov na bankových účtov krajín, ktoré uvalili na Rusko sankcie, a mohli by byť ľahko „zablokované v zahraničí. Po vypuknutí konfliktu na Ukrajine ruskí ekonómovia navrhli zamyslieť sa nad znížením vývozu surovín z krajiny. Ruskí ministri však sľubujú, že minimálne [export](#) ropy z krajiny zostane na úrovni minulého roka.“

Ako sa vyjadril v Štátnej dume minister ekonomického rozvoja RF Maxim Rešetnikov,

aj v prípade zavedenia ďalších sankcií Rusko zachová objem dodávok ropy. Ako ďalej uvádza [Rešetnikov](#), na Rusko pripadá „14 % svetovej ťažby ropy a 11 % jej svetového exportu.“

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že zámery Európskej komisie olúpiť RF o zmrazené ruské aktíva v EÚ už nie sú len planým poplachom, ale nadobudli reálnu podobu.

Podľa slov Ursuly von der Leyenovej, predsedníčky EK, ide o zablokovaných 300 miliárd eur z rezerv ruskej centrálnej banky a 19 miliárd eur z financií ruských oligarchov, ktorých sa chcú európski gauneri zmocniť a investovať ich, pričom „výťažok by šiel na Ukrajinu...“

Takéto nezákonné praktiky [EK](#) však vzbudzujú protichodné reakcie vo svete. Ani medzi členmi EÚ nie je jednota v tomto smere. Navyše právni experti varujú, že „nebude jednoduché imanie

oligarchov či bankových ústavov konfiškovať a môžu hroziť dlhoročné súdne spory.“

No nech už sa veci vyvinú akokoľvek, isté je, že Rusko sa v každom prípade musí vyrovnáť s problémom rekordného prebytku zahraničného obchodu a ísť ďalej. V krajine rastie tlak na znižovanie exportu v podmienkach zákazu dovozu tovarov do Ruska. Ako uvádza Inštitút pre ekonomické prognózy Ruskej akadémie vied, krajina podľa predbežných prepočtov vyvezie do konca roka 2022 tovar v hodnote približne 570 miliárd dolárov, no dovoz dosiahne hodnotu zhruba len 270 miliárd dolárov. Vznikne tak gigantický prebytok zahraničného obchodu v hodnote okolo 300 miliárd dolárov. Export čoraz väčších objemov surovín sa tak stáva nežiaducim. Riaditeľ inštitútu Vladimir Širov zastáva názor, že kvôli dovozným obmedzeniam a nemožnosti kumulovať devízové rezervy by malo Rusko výrazne znížiť produkciu ropy. Podľa slov Širova je nevyhnutné úplne reštrukturalizovať zahraničné ekonomické aktivity RF. Doterajšiu logiku „peniaze-tovar-peniaze“ by mala nahradiť logika „tovar-peniaze-tovar“.

Problematikou sa vážne zaoberajú aj iní ruskí experti. Napríklad Alexej Fedorov, analytik spoločnosti TeleTrade, uvádza: „Väčšina devízových príjmov, ktoré tvoria prebytok našej obchodnej bilancie, sa sústreďuje u exportujúcich spoločností, ktoré v rámci realizácie zahraničnoobchodných kontraktov, prijímajúc devízy, ich môžu nechať na účtoch autorizovaných ruských bánk, previesť ich na ruble alebo pripísať na zahraničné účty v cudzej mene. Ak devízové príjmy zostanú v ruských bankách, bez dostatočne rozvinutej infraštruktúry na investovanie týchto prostriedkov a výrazných sankčných obmedzení pre banky sú príjmy exportérov v dolároch, eurách a iných menách nepriateľských krajín skôr príťažou, ktorá negeneruje príjmy, a vytvára aj veľmi vysoké riziká finančnej stability v prípade ich zablokovania. Ak sa devízové príjmy prepočítajú na národnú menu, dôjde k nadmernému posilneniu rubľa. A dynamika rubľa v období od marca do júna 2022 je toho jasným [potvrdením](#).“

Ale, ako ďalej uvádza expert, „ak väčšina devízových príjmov zostane na účtoch v zahraničných bankách, potom ruský bankový systém zníži svoje sankčné riziká z držby meny a navyše sa vyhne nadmernému posilňovaniu [rubľa](#).“

Situáciu s ukladaním devízových príjmov v cudzej mene spresňuje finančný analytik Alexander Ležava. Podľa neho všetky bezhotovostné doláre sú fakticky v USA, všetky bezhotovostné eurá len v EÚ a všetky bezhotovostné ruble sú reálne kontrolované z Ruska. Menové príjmy ruských firiem v dolároch či eurách v zahraničných bankách sú preto lákavým cieľom pre ďalšie protiruské sankcie.

Ruskí exportéri podľa Fedorova vo väčšej či menšej miere využívajú finančnú infraštruktúru v dolároch alebo eurách a umiestňujú svoje devízové príjmy do nejakého druhu finančných aktív. Spravidla sa jedná o zahraničné štátne obligácie, depozity, zriedkavejšie o korporatívne dlhové cenné papiere. [Fedorov](#) predpokladá, že rozdelenie devízových príjmov ruských exportérov do dolárových alebo eurových aktív síce „nevylučuje možnosť zablokovania týchto prostriedkov, predsa však minimalizuje ničivé následky.“

Je potrebné pripomenúť, že súčasné Rusko nie je jedinou krajinou s prebytkom zahraničného obchodu. Aj [Čína](#), najvýkonnejšia ekonomika sveta z hľadiska HDP v parite kúpnej sily, má kladné saldo obchodnej bilancie. Podľa údajov čínskeho colného úradu prebytok zahraničného obchodu Číny v októbri „stúpil na rekordných 84,54 miliardy dolárov zo septembrových 66,76 miliardy dolárov.“

Kladné saldo obchodnej bilancie však nemá na Čínu taký dramatický dopad ako gigantický prebytok zahraničného obchodu na ruskú ekonomiku v súčasných pohnutých geopolitických pomeroch. Ako môže ruská ekonomika eliminovať negatívne dôsledky rekordného prebytku zahraničného obchodu?

Možností je viac. Okrem už spomínaných návrhov na výrazné zníženie exportu surovín a reštrukturalizáciu zahraničných ekonomických aktivít RF sú k dispozícii aj ďalšie spôsoby.

[Analytik Alexej Fedorov](#) navrhuje na získanie aspoň nejakého úžitku z obchodného prebytku zaviesť schémy využitia exportných príjmov v dolároch a eurách na nákup zahraničných zariadení, „ako aj na financovanie domácich investičných projektov.“

Ďalší [ruský expert](#) Sergej Glaziev zase navrhuje „zaviesť centralizované mechanizmy na financovanie kritického dovozu“. Popri tom navrhuje zaviesť „exportné clá na vývoz burzových tovarov...“

Možnosti teda sú a budúcnosť ukáže, ako sa ruskí experti popasujú s výzvami, pred ktorými stoja. Už dnes však môžeme s istotou konštatovať, že plány zahrdúsiť ruskú ekonomiku sankciami zlyhali. Dnešné Rusko už nie je zruinovanou krajinou z čias Borisa Jelcina. Najväčší štát na svete za vyše dve desaťročia urazil poriadny kus cesty. Ekonomika krajiny sa skonsolidovala, zmohutnela a disponuje elitou špičkových expertov, ktorých nemôžu zastaviť nezmyselné sankcie.

Budúcnosť patrí Rusku, Číne, Indii a iným krajinám, ktoré nie sú súčasťou upadajúceho Západu. Sankcie naopak celkom „úspešne“ zruinujú ekonomiky Západu a urýchlia neodvratný zánik západnej civilizácie v tej podobe, v akej ju poznáme dnes.

AUTOR: Karol Dučák

ZDROJ: nvo.ng.ru/economics/2022-10-17/4_8567_currency.html

Překlad: HSP